

BISERICA și ȘCOLA.

Foiă bisericească, școlastică, literară și economică.

Iese odată în săptămână: DUMINECA.

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 5 fl.—cr., pe 1/2 an 2 fl. 50 cr.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 14 fr., pe jumătate an 7 franci.

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin
cam 150 cuvinte 3 fl.; până la 200 cuvinte 4 fl.;
și mai sus 5 fl. v. a.

Correspondențele se se adreseze Redacțiunei

„BISERICA și ȘCOLA.“

Èr banii de prenumerațiune la
TIPOGRAFIA DIECESANĂ în ARAD.

Cultul divin în periôda a doua a istoriei bisericesci (311—621.)

Luptând cu mulțime de eresuri biserica și-a formulat în periôda a doua doctrina. Prin formularea doctrinei biserica a dat espression înțelesului genuin și caracterului pozitiv dumnezeiesc al evangheliei, — încetățenind pre pământ prin simbolul niceo-constantinopolitan stindardul, sub carele se-se grupeze poporêre, și autoritatea neînșelătoare a evangheliei.

Voind a răspândi ereticii greșitele lor învățături și prin aceea, că au început a introduce în cult formule de rugăciune și cântări de cuprins strein de biserică, — s'a ivit necesitatea, ca biserica să staverescă formulele de rugăciune și textul cântărilor astfel, ca în acestea și prin acestea să vorbescă cuvântul descoperit al lui Dumnezeu. În modul acesta cultului dumnezeiesc i-s'a dat caracterul său divin, și s'a introdus uniformitatea.

Purcedând din această ideeă fundamentală actele sfinte, cari constituiesc cultul dumnezeiesc s'au dezvoltat în periôda a doua în următorul mod, și anume:

În periôda primă au fost în întrebuintare în biserică, următoarele trei liturgii, și anume: a) liturgia bisericii din Ierusalim, carea se aserie sântului Iacob, primul Episcop al Ierusalimului, b) liturgia bisericii din Alexandria, al cărei autor se crede a fi evangelistul Marcu, primul Episcop al Alexandriei, și c) liturgia, ce se află îndusă în conțuțiunile apostolice, al căreia autor se crede a fi Clemens, Episcopul Romii. Cele dântăi două liturgii au fost folosite în Orient, èr cea din urmă a fost întrebuintată în biserica apusenă. Cea mai lătită li-

turgiă în biserica orientală a fost liturgia bisericii din Ierusalim. Acastă liturgiă a fost prescurtată de Vasiliu cel mare, Archiepiscopul [din Cesarea Capadociei (370—379); èr după densus a mai fost prescurtată această liturgiă de Ioan Chrysostom, Archiepiscopul Constantinopolului (398—404). Liturgia lui Vasiliu și a lui Ioan au devenit apoi în întrebuintare în întrégă biserica orientală, pre când liturgia ierusalimitană s'a folosit numai în biserica din Ierusalim și Palestina, èr cea alexandrină o au folosit mai târziu numai monofisiții.

Desvoltându-se însè în această periôdă posturile pentru unele zile din postul mare s'a mai introdus în biserică și o a treia liturgiă prescurtată, și anume: liturgia celor mai nainte sfințite al cărei autor se crede a fi Gregoriu Dialogul (cel mare), Episcopul Romii (590—604), carele se fi compus acăsta liturgiă, pre când funcționa ca apocrisiar (agent) al Episcopului Romii la curtea împărătescă din Constantinopol. Motivul, pentru carele s'a introdus liturgia celor mai nainte sfințite în biserică este următorul, și anume: fiind zilele postului mare zile de doliu, èr sânta liturgiă fiind un act de bucuriă liturgia lui Vasiliu și a lui Ioan se sèvrșă numai în zilele de Sâmbătă și Duminecă din postul mare. Ivindu-se însè adeseori necesitatea de a-se sèvrși cultul divin cu totă solemnitatea și în alte zile ale postului mare, — ca se-se satisfacă aceste trebuițe și pentru ca credincioșii se-se pôtă împărțesi cu sfintele taine s'a introdus liturgia celor mai înainte sfințite carea corèspunde cu caracterul de doliu al postului mare.

În biserica occidentală au compus după formulele de liturgiă foste în us în periôda primă li-

turgii Episcopii: Leo cel mare, Gelasiu I. și Gregoriu cel mare. Acesta din urmă se numește liturgia romana, missa romana. Numele de missa în biserica apusă provine dela cuvintele din urmă, cu carea se încheie această liturgiă: „Ite, missa est“ (mergeți adunarea este disolvată). Chiar pentru acesta credem, că este un rău obicei a folosi și noi, precum se întâmplă în unele părți cuvântul „missă“ în loc de liturgiă.

Pre lângă liturgiă s'au mai introdus în această perioadă și anume pentru promovarea sântului de pietate creștină, și celelalte servitii, cari sunt astăzi în întrebuințare în biserica orientală, și anume: ceansurile, vecernia, pavecernița, utrenia, privegherile și litia, precum și peregrinagiul la locurile sfinte, la bisericile apostolice și la morminții sfinților și martirilor.

În ceea ce privește zidirea bisericilor, notăm, că urme despre biserici creștine zidite anume pentru săvârșirea cultului divin aflăm încă din veacul al treilea. După emanciparea creștinismului de sub góna, creștinii au început a zidi biserici pompoze și a-le infrumșea. Constantin cel mare și maică-sa Elena, carea la anul 326 și-a strămutat locuința în Ierusalim, au zidit mai multe biserici, și anume în: Ierusalim, Vifleem, Antiochia, Tir, Constantinopol, Roma și în alte locuri. După exemplul lui Constantin au zidit biserici și alți creștini cu dare de mână, orașele și comunitățile bisericesti, și în genere se privea de o faptă bineplăcută lui Dumnezeu a contribui la ridicarea și infrumșetarea bisericilor. La anul 537 împăratul Iustinian a zidit biserica sfintei Sofii din Constantinopol, carea astăzi, durere, este moșie turcă, și se dice, că Iustinian, când o-a vădut terminată ar fi pronunțat cuvintele: „te-am învins Solomón“, — făcând alusiune la pomposul templu ridicat de Solomon în Ierusalim.

Bisericile nou zidite se sfințiau prin Episcopul cu mare solemnitate, și se proveteau cu reliquii (mósce) de ale sfinților și martirilor.

Tot în această perioadă s'a introdus în biserică cultul sfinților, și al icónelor, precum și vasele sfințite și ornatele.

Starea creștinismului în secolul I și al II-lea.

Raportul creștinilor către ideile filosofice ale timpului și vice-versa.

(Continuare)

Din această cauză, credința lor era, că ei puteau fi totul în Evangeliu, adică, a t a t c e e a c e

trebuie să credă (credința), cât și ceea ce trebuie să știe și să cunoască (știința). Ei aveau dispreț, sau cel puțin indiferență, către ori-ce știință și cunoștinți umane, către ori-ce scriere și literatură profană și mai ales către cea clasică, pe care nu o deosebeau de idolatrie. Acest fapt îl constată Tatian, Hermia, Tertulian și Irineu¹⁾.

Pe lângă această cauză internă s'ar putea dice, indiferența și disprețul creștinilor acestor timpuri către filosofie și științele profane, era justificată întru cât-va, pe de o parte de tradițiunea apostolică, iar de de alta de ore-cari cauze externe.

Creștinii acestor timpuri fiind foarte apropiați de timpurile Apostolilor, aveau încă foarte recente cuvintele Apostolului Paul, carele cel întâi comparând în epistolele sale Evangeliul lui Isus Christos cu știința și înțelepciunea lumii aceștia, desprețuește și nescotește pe acesta din urmă²⁾. Pentru acesta ei nu voiau să vadă și să recunoască nimic comun între Athena și Ierusalim, sau mai bine dis între Academie și Biserică. A cultiva știința și filosofia, după credința multora, însemna a se depărta de Christos, a transforma Evangeliul său în sistemele filosofice existente și a deveni următor al Stoicilor, al lui Platon, al lui Aristotel, chiar Epicur și altor filosofi, în loc de a fi discipol al lui Christos.

Téma creștinilor, ca nu prin studiul filosofiei se depărteze de Isus Christos, alterând drépta învățatură a Evangeliului, nu era nefondată. Ea n'a lipsit de a se realiza, căci acesta fu tristul sfârșit la care au ajuns toți aceia cari deveniți creștini, nau voit a renunța la ideile lor filosofice de mai înainte, pe cari voiau a le introduce în învățatura creștină.

Pe lângă această cauză principală, care făcea pe creștini a desprețui filosofia, mai concura și faptul, că literatura profană fiind în mare parte religioasă, și având de obiect religiunile păgâne și viața zeilor, ea se confunda cu politeismul.

Însuși filosofia sta în strânse legături cu idolatria. Câte odată unele direcțiuni filosofice au căutat a se ridica mai pre sus de fabulele și tradițiunile mitologice ale idolatriei, persiflându-le și detestându-le în ochii credincioșilor păgâni³⁾; dar în acest caz rezultatul la care a ajuns, a fost necredința generală și scepticismul. Altele creștind, că păgânismul are o mare importanță politică pentru Stat și instituțiunile sale, au întreprins, de a concilia credința în Deii Olimpului, cu știința filosofică, interpretând alegoric teogonia cuprinsă în scrierile poezilor și toate tradițiunile Sanctuarului păgân. Tendința acesta de a spiritualisa păgânismul, prin con-

¹⁾ Comp. Tatian Oratio ad Graecos 19. Hermiae Gentilium philosophorum irisio. Tertulian. De praescriptionibus haer. VII. De anima II. Irineu. Adv. haeres. II, 14 etc.

²⁾ Comp. I Corinth I—IV.

³⁾ Comp. poemele lui Lucretiu Carus. Cicero pro Cluentio. Tertulian ad Scapulam etc.

cursul filosofiei, ca ast-fel să-i mai p^otă prelungi viața, s'a întreprins succesiv de Stoiici, de următorii filosofiei lui Platon și de Neoplatonici, chiar în aceste timpuri ⁴⁾.

Acastă strânsă legătură care exista între filosofie și idololatrie, făcea pe creștini a o privi nu numai ca nefolositoare edificațiunilor morale, dar chiar ca periculoasă pentru pietatea lor religioasă și astfel o desprețuiau.

Și ceea ce contribuia încă și mai mult ca creștinii să desprețuiască filosofia, era purtarea nedemnă a multor filosofi, față de religiunea creștină, căci nu arare ori ei erau cari excitau poporul și îndemnau pe guvernul roman de a lua măsurile cele mai aspre și violente pentru a extermina pe următorii și închinătorii lui Isus Christos ⁵⁾.

Dar dacă în aceste timpuri astfel cugetau despre filosofie și știința profană majoritatea creștinilor și unii din capii lor, nu era astfel opiniunea și vederile tuturor creștinilor, mai ales ale acelor cari se adăpaseră mai întâi la isv^orele filosofiei contimporane și după aceea îmbrățișaseră creștinismul.

Aceștia convinși de principiul universalității creștinismului și de necesitatea de a se apropia și împăca Evangeliul lui Isus Christos cu știința și filosofia, spre a putea dobândi în numărul discipulilor lui Isus Christos pre filosofi, pre învățați și lumea cea cultă, ca astfel, prin aceștia, ideile religiunii creștine să p^otă fi propagate și susținute de știință, el s'au declarat de amici ai științei și ai filosofiei. În numărul acestora intră apologeții secolelor primare și în special filosofii și învățații ce s'au convertit la creștinism în secol. al II-lea și al III-lea.

Din partea acestor filosofi creștini, amici ai științei și ai filosofiei, pentru a atrage la creștinism restul lumii culte păgâne, s'au făcut două feluri de încercări.

Unui, prea zeloși cătră știință și filosofie, în apelurile lor cătră filosofii păgâni, spre a îmbrățișa creștinismul, nu făceau nici o deosebire între Evangeliul lui Isus Christos și sistemul filosofic profesat de ei. Ei le identificau și astfel laicisau caracterul divin al învățăt^urei evanghelice, mistuind dumnezeiasca descoperire, revelată omenilor prin Isus Christos, în diferitele sisteme filosofice existente.

Toți aceștia, în numărul cărora intră toți eresarhii creștini din cele dintâi secole, n'au cunoscut nici caracterul învățăt^urei evanghelice, nici menirea ce i-o dăduse întemeetorul ei, Domnul nostru Isus Christos, de a fi adeca credința eternă a tuturor omenilor, cu care ei de a pururea să stea în legătură cu Dumnezeu.

⁴⁾ Opera de spiritualizare a păgânismului au întreprins'o mai întâi stoiicii și după ei platonicii Plutarch, Apuleyus, Maximide și neoplatonicii Porfiriu, Iamblich și alții.

⁵⁾ Comp. Teofil cătră Autolie I. Iustin apol. II, § 3. Tatian cuvânt cătră Ellini § 19.

Ei n'au cunoscut nici raportul Evangeliului cătră filosofie, nici folósele reale pe care creștinismul, fără a fi alterat, le putea avea de la filosofie. Aceștia nedându-și sémă, nici despre natura Evangeliului, nici despre a filosofiei, cugetau și voiau un compromis al acestora și mai ales că, mare parte din el, erau conduși de egoismul de a fi începători și fondatori de noi direcțiuni și secte religiose.

Dar eternele adevăruri ale Evangeliului neputând peri, nici a se mistui în ideile trecătoare ale diferitelor secte filosofice, tóte întreprinderile și silințele acestor amici ai filosofiei, au rămas zădarnice. Colorile, care de care mai prestrițe pe cari ei voiau a le da mărețului edificiu al creștinismului, s'au spălăcit și s'au șters chiar sub ochii lor, și despre tóte ostenețele lor zădarnice, n'a rămas de cât o slabă și f^orte palidă amintire în istoria crîștinismului.

Acésta a fost sórta lui Cerint, Bardesan Taitian, Saturnin, Cedron, Basilide, Valentin și alții.

Tot acésta se p^ote dice și despre acei ageri filosofi religioși ai acestor timpuri cari voiau a-și apropia învățăt^ura evangelică, voind a face din ea și din óre-cari idei proprii, alelor, culese din diferite sisteme religiose și filosofice, un sistem religios al lor propriu, pe care voiau al da ca o nouă religiune. Și întreprinderile acestora, ca și a celor de mai sus, s'au sfârșit de odată cu ei. În numărul acestora intră Marcion, Montau, Manes și alții.

Pe lângă aceste două vederi diametral opuse față de filosofie, una desprețuind'o și respigend'o cu desevêșirei ér alt apropiind'o așa de mult de evangeliu în cât făcea una din ea și Evangeliu, exista o a treia.

Majoritatea marilor dascali și părinți ai bisericeii, pătrunși de adevăratul caracter al dumnezeștei învățături a lui Isus Christos, precum și de dumnezeesca trimitere a lui Isus, și mergend pe urmele apostolilor lui Isus, cari primise ordin la el de a predica evangeliul sêu la tótă făptura și tuturor neamurilor și treptelor sociale fără deosebire, aceștia ținend sémă de serviciile reale și bine-făcăt^ore pe care filosofia putea a le aduce creștinismului, și de a o pune în serviciul Evangheliei fără a-i altera caracterul și menirea, ei au apelat și la cei învățați ai secolului, și au chemat știința spre a se apropia de Evangeliu și a se lumina de bine-făcăt^orele sale lumini, fără însă a influența asupra-i, a-l modifica, sau a face vre-un compromis cu el.

(Va urma.)

D I V E R S E.

* *P. S. S. părintele episcop diecesan al Caransebeșului Nicolau Popea*, Miercuri în 27 Iuliu v. trecând spre Ardeal, a petrecut aici câte-va óre ca óspe al P. S. S. părintelui episcop diecesan Ioan Mețianu.

* **Denumire.** Consistoriul eparhial aradan, întrunit ieri în ședință plenară, a denumit pre dl *Dr. Ioan Traiteșcu*, de protopresviter al tractului Chișineu. Felicităm pre dl protopresviter și-l dorim sănătate perfectă și tărie sufletească, pentru-ca să realizeze cu succes multele speranțe ce legă astăzi de dânsul biserica și școala rom. gr. or.

* **Avizare.** Tinerii români de confesiunea gr. or., cari vor cerceta în anul școlastic viitoriu școlile gimnasiale, reale, comerciale ori industriale în Timișoara și voesc a fi întreținuți în Alumneul gr. or. român din loc, să-și dea recursurile la subscrisul până la 15 August st. n. a. c. La recurse sunt a se alătura atestatul școlastic din anul trecut, atestatul de botez și atestatul de paupertate subscris și de parochul local. — Timișoara, la 4 August 1894. — *Emanuil Ungurianu*, președintele alumneului.

* **Resultatul secerișului.** Din toate rapoartele câte s'au publicat sosite din diferite ținuturi ale țării rezultă, că în est an vom avea o recoltă mijlocie; în unele locuri va fi mai bună, anume în ținuturile din Ungaria de sud. Preste tot luat recolta va corespunde așteptărilor atât în privința cantității cât și în a calității. — Recolta de grâu se prețuește la 38 56 milioane măji metrici, deci mai mult ca recolta de mijloc. Săcara va da 15 5—16 milioane m. m. Nu trebuie însă se uităm că de astădată a fost mai mult loz sémănat cu grâu și săcară ca d. e. în anii 1885—1892. Bómbelile grâului sunt frumoase pline și oțelose și apasă mai cu sémă câte 78—82 chile; este și de cel cu 75—77 chile, și de cel cu 83—84 chile. Putem dară dice că grâu are greutate mijlocie de 79 chilogrami. Recolta mijlocie dară este în privința calității mai favorităre ca cum a fost în anii antecedenti. Tot acesta se pôte spune cu totă pozitivitatea și despre săcără. — Datele aceste se mai confirmă prin rapoartele speciale ce au sosit în timpul mai nou din multe locuri ale țării, așa și de la Sân-Miclăușul de Tisa din Torontal, Homorod în comitatul Târnavei mari, Hălmașiu comitatul Arad, Cisnădia comit. Sibiu, Vințul-de-sus comit. Turda-Arieș, Sân-Martin comit. Satmare, ș. a.

† **Necrolog.** Joi în 9 August n. la 4 ore d. am. petrecurăm la cele eterne pre un june de mari speranțe pre dr. *Valeriu Telescu*, fiul Rvds. D. protopop gr. cat. din Arad, *Georgiu Telescu*. — Ceremoniile funebrale le-a îndeplinit Rvds. dn *Ioan Bocicoroșiu*, asistat de 6 preoți, ér cântările dl *Nicolau Stefu*, cu corul industriașilor. — Deponând și noi o lacrimă fierbinte pre coșciugul reposatului și rogând pe Atotpoternicul să-l așeze cu dreptii, ér familiei sfășiate de dorere să-i trimită consolare, — lasăm se urmeze aici și necrologul familiei: Subscriții cu inimă frântă de durere anunțăm tuturor rudeniilor, amicilor și cunoscuților, că prea iubitul nostru fiu, resp. frate, văr și nepot *Valeriu Telescu*, dr. în medicină, după un morb îndelungat, împărțășit cu sft. sacramente, și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului, ieri sêra la 10 ore, în etate de 28 ani. În mormântarea rămășițelor pămênțești ale scumpului nostru repozat se va face Joi, în 9 August n. la 4 ore p. m. după ritul bisericii gr. cat. române. — Arad, 8 August n. 1894. — Neconsolabili părinți: *Georgiu Telescu* și *Rosalia Telescu* n. Pap; *Georgiu Telescu* jun., și *Veturia Telescu*, ca frate și soră; *Elisabeta* și *Sofia Telescu*, ca mătușe; *Georgiu*, *Eufemia*, *Lucreția*, *Constantin* și *Traian Telescu*, ca veri și verișore. — Fie-i țărina ușoră și memoria în veci binecuvântată!

† **Necrolog.** *Lucreția* fiica învătătorului *Teodor Popa* din Chelmac, (*Cottul Temes*) după un morb lung și plin de suferințe, în etate abia de 15 ani, și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului, Marți în 26. Iuliu v. la 11 ore dia nópte; lăsând în cea mai mare jale pre întris-

tații săi părinți *Teodor* și *Ana*, precum și pre frații: *Livia*, *Aureliu* și *Silvia*. Actul funebral s'a efeptuit Joi în 28. Iuliu la 2 ore p. m. oficiând dl preot, local *G. Rusu*, asistat de dnii: *Georgiu Popoviciu* preot *Florian Caba* inv. în *Conop*, *Vasilii Dehelean* preot, *Aureliu Mirch* inv. în *Ususeu*, *Valeriu Maleș* preot. capelan în *Belotint* și *Traian Muntean* inv. în *Dorgoș*. — Eternă memoria ei!

* **Bani cei noi.** În primul cuartal al anului current s'au bătut cu totul, 29,337,378, în al doilea cuartal 3,937,654 piese de argint de câte o coroană. Din acestia s'au pus în circulație 28,764,363 piese. Au rămas în rezervă 4,510,669 piese de câte o coroană. În același period s'au bătut piese de câte 10 și 20 bani în valoare de 12,442,568 coroane și 80 bani, din care s'au pus în circulație 7,130,663 coroane și 40 bani. Piese de câte 1 și 2 bani s'au bătut în valoare de 808,014 coroane și 19 bani, din care s'au pus în circulație 499,752 coroane 58 bani, ér 308,261 coroane 61 bani au rămas în rezervă.

* **Banii cei vechi.** Cu începutul anului viitor vor fi scoși din circulație atât banii de aramă de câte 4 cr., cât și ce de argint de câte 20 cr. Nici oficiile de dare, nici alte casse publice ale statului nu vor mai da în mâna publicului astfel de băni, ci în locul lor cor împărți numai bani de cei noi. Până la finea anului 1895 însă, acești bani vor putea fi primiți la oficiile de dare și cassele publice ale statului, dar mai departe nu. Asemenea sôrte vor avea și banii de hârtie de câte 1 fl. După o ordinațiune a direcțiunei căilor ferate, acești bani de hârtie de câte 1 fl., la stațiunile căilor ferate ale statului numai până la 31 Decembre a acestui an vor mai fi primiți. Dela acesta dată începând, nici dela stațiunile căilor ferate nu se vor mai da piese de hârtia de câte 1 fl., — ci le vor trimite la cassele statului, de unde nu se vor reintôrce.

* **Foamete în Sêrbia.** Fôia sêrbéască din Belgrad „*Male Novine*“ raportéză, că în urmarea secetei recolta de cucuruz este nimicită în totă țera. Cucuruzul însă este principalul articol de nutremert al poporațiunii și astfel guvernul va fi silit a face dispozițiuni, pentru a preveni o mare foamete. Tot din această pricină va fi greu poporului a plăti dările publice.

* **Mulțămită publică.** Pentru edificarea turnului bisericii gr. or. române din *Beliu*, au mai contribuit următorii dni, și anume: *Ardelean Ioan* 5 fl. *Ardelean Ioan Tomi*, *Balog Pavel*, *Ered. lui Balog Anton*, *Boboșiu Cosma* câte 10 fl. *Bogle Nicolau* 5 fl. *Burta Blag* și *Ciôra Pavel* câte 10 fl. *Filipașiu Costan* 20 fl. *Gabor Simeon* și *Goldișiu Ioan* hada câte 10 fl. *Ilica Georgiu* 15 fl. *Ilica Maxim* 10 fl. *Carabuțiu Toader* și *Sikli József* câte 5 fl. *Catuna Vasilie* 10 fl. *Costuțiu Gavrila* 15 fl. *Lup Petru* 10 fl. *Moțiu Todor*, *Moțiu Pavel*, *Moțiu Nicolau* câte 8 fl. *Panda Mariuța* 20 fl. *Panda Sav* și *Panda Flore* câte 10 fl. *Panda Marinca* 5 fl. *Popa Nicolau (Vasoc)* 10 fl. *Popa Alesandru*, *Popa Flore*, *Popa Vasalie* câte 5 fl. *Jurca Nicolau* 20 fl. *Zau Todor* 5 fl. *Zau Gavrila* 10 fl. *Zau Ilie* 20 fl. *Chiș Flóre vêduvă*, *Zau Iuli* câte 5 fl. *Popa Flóre* 1 fl. *Zau Iacob ostașiu*, *Begén Marta* câte 5 fl. *Faur Terezia*, *Ciôra Saveta*, *Ciôra Măriuța*, *Ciôra Saveta*, *Ciôra Finică* câte 1 fl. *Ciôra Saveta* 5 fl. *Moza Iuli* 10 fl. *Bota Eva* 1 fl. *Lup Nicolau* 3 fl. *Novanc Flóre* 10 fl. *Bogén Alesandru* 1 fl. *Popa Todor* 3 fl. *Moza Georgiu* 2 fl. *Panda Flóre*, *Cincur Eva*, *Costuțiu Ioan* câte 5 fl. *Pețiu Driana* 2 fl. *Serb Petru* preot în *F.-Ghiriș* 1 fl. — Suma totală 408 fl. — Care adăugându-se cătră suma de 1192 fl 80 cr. publicată în Nr. 20 al acestei foi a. c., fac de tot: 1600 fl. 80 cr.; — cărora totodată comitetul nostru parochial exprimă mulțămită publică. — *Beliu*, 8 August n. 1894. — *Paul Gavrillette*, m. p. preș. com. par. *Georgiu Molnariu*, m. p. paroch gr. or.

* **Mulțămîta publică.** Carea conform decisului de sub Nr. 15 al sinodului parochial extraordinariu din Igneșci, se aduce cu profund respect, Excelenței Sale Domnului Conte *F r i d e r i c W e n c k h e i m*, mare proprietariu de Boroș-Șebîșiu; de asemenea și Înaltei Sale soție Dómnei Contese, pentru activa Excelențelor Lor filantropiă creștină, de astădată culminantă în donațiunea alor 40 de arbori — gorunu robust — cari se evaluează la 200—300 fl. v. a. spre scopul nou edificandei noastre școle parochiali în Igneșci. În fine se exprimă recunoștința protocolară DSale domnului înșpector dominiol *S t e f a n R a z e l*, pentru binevoitoria părtinire a supliciei noastre înaintată în obiectul de față. — Numele Înălților donători și al căldurosului părtinitor, susludați, vor straluci în perpetuu, în Album binefacetoriilor parochiei orthodoxe răsăritene române Igneșci. — Din ședința a IV-a sinodală ținută în parochia Igneșci, la 17/29 Iuliu 1894. — presb.: *I o a n M u n t e a n*, m. p. preș. docintele: *L u p u R u f u*, m. p. notariu.

C O N C U R S E.

Nr. 4141.

Prin acésta se publică concurs la un stipendiu de 400 florini din fundațiunea „Paffy“, unui tiner român gr. or. din diecesa Aradului, carele se va dedica studiului teologie la universitate. — De la recurinte se cere: carte de botez, atestat de paupertate și de moralitate, despre absolvirea gimnasiului și depunerea Maminelui de maturitate cu succes bun. — Să preferesce asembrul apt din familia Popa respective fiul preotului din Buteni. — Recursele se se substernă la Consistoriu până în 1 septembrie st. vech. a. c.

Arad, 29 Iuliu 1894.

I o a n M e ț i a n u, m. p.
Episcopul Aradului.

Nr. 3649.

Prin acésta se escrie concurs la stipendie din fundațiunea „T e d o r P a p“ pre anul școlastic 1894/5. cari sunt: a) pentru școli elementare câte de 50 fl. b) pentru gimnasiu inferior și institutele militari inferioare câte 120 fl. c) pentru gimnasiu superior 150 fl. d) pentru școli de industriă și de comerciu 180 fl. e) pentru academiă séu universitate în provincă 250 fl. érá în capitală s'eu străinătate 300—400 fl.

Îndreptățiți la stipendie sunt: a) némurile testatorului și descendenții din familia fr. At Marian Marianescu și Ioan Nedelcu avocat; b) tinerii rom. ort. din Giula și descendenții din familia N. Prostean avocat, și c) toți tinerii români ort. din diecesa Aradului.

Acera cari în anul trecut școlar 1893/4 au avut stipendie din acésta fundațiune, au sé dovedescă cu testimonie scol, ce se le substerna la Consistoriu până la 1 sept. a. c. că au obținut calcule bune, altminte li sé vor detrage stipendiile.

Pentru stipendie noué recursele sé se trimită la Consistoriu până în 1. sept st. v. an. cur. fie-care recurinte cu petițiune separată, ajustate cu: a) carte de botez, b) consăngenii se dovedescă consăngenitatea cu atestat de la oficiul par., c) testimoniu școl ultim, d) atestat de paupertate.

Arad, 23. Iuliu 1894.

I o a n M e ț i a n, m. p.
Episcopul Aradului.

Pentru deplinirea stațiunei învățătorești la școla confesională gr. or. rom. din **Rădmănești**, se escrie concurs cu termin de alegere de **30 de zile dela prima publicare** a concursului în „Biserica și Școla.“

Emolumintele sunt: 1) În numărariu 300 fl.; 2) Pentru conferințe 5 fl.; 3) Pentru scripturistică 5 fl.; 4) 16 m. lemne pentru încăldirei salei de învățământ și 5) Cortel în edificiul școlar cu grădină pentru legumi.

Reflectanții sé-și înainteze recursele cuvincios ajustate subscrișului protopresbiter în Belincz u. p. Kiszetó, și sé se prezenteze în vre-o Duminecă ori sərbătore în biserica locală pentru a-și aréta desteritatea în cântare și tipic.

Rădmănești, în 17/29 Iuliu 1894

Pentru comitetul parochial:

G. Créciunescu, m. p.
protopresbiter.

Sé escrie concurs pe stațiunea învățătorească gr. or. din **Lăpușnic**, cu care sunt împreunate următoarele emolumente:

1) Salariul în bani gata 276 fl.; 2) Patru jugere pământ estravilan, prețuit în sumă de 24 fl.; suma totala 300 fl. v. a.; 3) 24 fl. pentru 24 metri de lemne, pentru școlă și învățatoriu, care comuna le va aduce; 4) Pentru conferință 10 fl.; 5) Pentru scripturistică 5 fl.; 6) Cortel liber cu grădină de legumi de 800 st. □

Recurentii vor avea pe lângă documentarea esamenului de cvalificațiune din limba română și magiară, a se presenta în vre-o Duminecă sau sərbătore în biserica din Lăpușnic, spre a-și aréta desteritatea în cant și tipicul bisericesc.

Recursele au a se trimité până în 4/16 Septembrie a. c. per Lugoș p. u. Balincz, în Leucușeșciu (Carașiu-Severin), subscrișului.

Leucușeșciu, în 22 August 1894.

Cu învoirea comitetului: *A D A M R O S A*, m. p. înșp. școl.

Pentru deplinirea stațiunei învățătorești dela școla a doua din comuna **Nadăș**, sé escrie concurs cu termin de alegere pe **21 Aug. (2 Septembrie) a. c.**

Salariu anual e: 1) În bani numărar 300 fl.; 2) Lemne din cari a sé încăldi și sala de învățământ 48 m. 3) De cortel sé va îngriji însuși; 4) Dela înmormântari unde va fi poftit: cas mic 20 cr. mare 50 cr.

Dela recurentii sé poftesce cvalificațiune de frunte, a sé presenta în sta bis. din loc spre a-și aréta desteritatea în cant și tipic, avénd a funga pentru salariul din sus și ca cantor la tóte funcțiile bisericesci, sé producă testimoniu preparandial, de cvalificațiune și de limba magiară.

Sé notéza că alegéndul învățatoriu numai după un an de probă sé va recomănda Ven. Consistoriu spre aprobare, dacă va dovedi purtare morală bună și sporiu satisfăcătoriu în școlă.

Cei cu cunoșcință în compunerea și conducerea de corul vocal pre note, și cu cvalificațiunile de mai sus, vor fi preferiți, în cas de lipsă bunii cântăreți și cu mai suficiente pregătiri sé vor candida.

Nadăș, 22 Iuliu v. 1894.

I o a n P o p o v i c i u, m. p. *M i h a i V o l u n t i r*, m. p.
președinte. notariu.

În conțelegere cu: *A C S E N T I U C H I R I L A*, m. p. înșp. școl.

Pentru deplinirea parochiei de clasa a III-a din **Voivozi** cu filia **Cuzap**, protopresviteratul Orădii-mari sé escrie de nou concurs cu termin de alegere pe **4/16 Sept. a. c.**

Emolumintele sunt:

A) Din comuna matră **Voivozi**:

1) Dela 76 numere de case câte o măsură de cucuruz în bómbe, care faee 19 cubule à 5 fl.: 95 fl.; 2) 6

jugere pământ arătoriu în prețiu 100 fl.; 3) Stólele usuate după calculul mediu alor 5 ani din urmă 60 fl.; 4) 3 orgii de lemne à 5 fl.: 15 fl.; 5) Casa parochială prețuită în 20 fl.

B) Din filia Cuzap:

6) Dela 70 numere de case câte o măsură cucuruz în bómbe care face 17 cubule și 2 măsuri à 5 fl.: 87 fl. 50 cr.; 7) 32 jugere pământ arătoriu à 3 fl. jugerul 96 fl.; 8) Stólele usuate după calculul mediu alor 5 ani din urmă 40 fl.; 9) 3 orgii de lemne à 5 fl.: 15 fl.; 10) Casă parochială cu intravilanul prețuită în 25 fl. — Suma 553 fl. 50 cr.

Afară de acestea fiitorul preot are drept a ține pe pașiunea comunală câte vite va avea.

Contribuțiunea după pământurile parochiale are să-o solvască alegândul preot.

Cu privire la stole se notéză, cumcă dela botez îi compete preotului 50 cr., dela înmormântare mare 3—5 fl., dela înmormântare mica 1 fl., dela cununie 3 fl., érá pentru vestire 1 fl.

Doritorii de a ocupa acésta parochie sunt poftiți a-și substerne recursurile provédute cu documintele recerute pentru parochia de clasa a III-a și adresate comitetului parochial din Voivozi. Cuzap, se-le substérná subsemnatului protopop în Oradea-mare, până în 1/13 Sept. a. c., având recurenții până la alegere a se presenta în vre-o Duminecă ori sêrbătóre la sânta biserică din Voivozi și Cuzap, spre a-și arêta desteritatea în cele rituale.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: TOMA PACALA, m. p. protopop.

—□—

Pe parochia vacantă de clasa a III-a din Chiralău, protopresviteratul Orădii-mari se escrie concurs cu termin de alegere pe 5/17 Sept. a. c.

Emolumintele sunt: 1) Cortel liber cu 2 chilli și grădină în valóre de 65 fl.; 2) Pământ arătoiu și livadă 20 jugere 125 fl.; 3) Pașiune pentru 4 vite 30 fl.; 4) Dela 80 Nr. de case câte 1 măsură bucate à 1 fl. 25 cr.: 100 fl.; 5) Venitul stolariu 80 fl.; 6) Venitul din cimiteriul bisericeii 20 fl. — de tot: 420 fl.

Contribuțiunea erariala după pământul parochial o va solvi preotul alegând.

Recurenții se aviséză a-și aterne recursurile ajustate cu documintele recerute subsemnatului în Oradea-mare până în 1/13 Sept. a. c., érá până la alegere în vre-o Duminecă ori sêrbătóre să se prezenteze în biserica locală, spre a-și arêta vrednicia în rituale și orătoria bisericesc.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: TOMA PACALA, m. p. protopop.

—□—

Pentru deplinirea parochiei de clasa a III-a din Fancica, protopresviteratul Orădii-mari, se escrie concurs cu termin de alegere pe 6/18 Sept. a. c.

Emolumintele sunt: 1) Numérul caselor 46 dela tótă casa o vică de grâu face 11 cubule 2 vici, cubul socotit à 5 fl. face: 57 fl. 50 cr.; 2) Dela tótă casa o vică de cucuruz în bómbe face 11 cubule 2 v., cub. à 4 fl. face: 46 fl.; 3) Pământ de 20 holde și pășunat și pentru 8 drb de vite în prețiu 200 fl.; 4) Pentru lemne în tot anul 30 fl.; 5) Stólele preste an socotit 40 fl.; 6) Cortel cu 2 chilli, și grajd cu intravilan de 1 cubul 40 fl. — Suma: 413 fl. 50 cr.

Doritorii de a ocupa acésta parochie, sunt poftiți a-și substerne recursurile provédute cu documintele recerute pentru parochie de clasa a III-a și adresate comitetului parochial din Fancica, se-le substérná subsemnatului protopop în Oradea-mare, până în 2/14 Sept. a. c. având recurenții până la alegere a-se presenta în vre-o Duminecă

ori sêrbătóre în sânta biserică din Fancica, spre a-și arêta desteritatea în cele rituale.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: TOMA PACALA, m. p. protopop.

—□—

Pe stațiunea învățătorească dela școla gr. or. din comuna Calea-mare, inspectoratul Orădii-mari, se escrie concurs cu termin de alegere pe 31 August (12 Septemvre) a. c.

Emolumintele: În bani gata 300 fl., afară de acestea cortel în natură și venitele cantoral.

Sé obsêrvă că pentru dotațiunea de sus alegândul învățătoriu are să împlinescă și afacerile cantoral.

Recuisele ajustate conform prescrielor Stat. Org. și §-lui 6 art. XVIII. din 1873, adresate comitetului parochial din Calea-mare, se se trâmítă subscrisului în Oradea-mare, până inclusive în 26 August (17 Septemvre), având recurenții în vre-o Duminecă ori sêrbătóre, a se presenta în biserica din loc, spre a-și arêta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: TOMA PACALA, m. p. protopop și inspector școlar.

—□—

Pentru ocuparea definitivă a stațiunii învățătorești din Bencecul-rom., protopresviteratul și inspectoratul Timișorii, devenită vacantă prin strămutare, se escrie de nou concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în fôia diecesană „Bis. și Școla.“

Emolumintele anuale sunt: 1) În bani geta 146 fl. 42 cr.; 2) 4 jughere de livadă cu un venit anual de 100 fl. v. a.; 3) Cortel în natură, în edificul școlei; 4) 30 Hl. de grâu; 5) Lemne pentru învățător 4 orgii, ér pentru încălđitul salei de învățământ alte 4 orgii; 6) Pentru scripturistica 5 fl.; 7) Pentru conferințe 5 fl.; 8) Dela înmormântări unde va fi poftit 50 cr.

Reflectanții, au să dovedescă cualificațiunea prescrișă și să se presente în vre-o Duminecă ori sêrbătóre spre a-și arêta în st. biserică de acolo desteritatea în cant și tipic. Recursurile adresate comitetului parochial sunt a se trimitte subscrisului inspector în Timișóra (Fabric). Cei cari sunt apți de a înființa și conduce cor. bis., vor fi preferiți.

Bencecul-rom., din ședința comitetului parochial, ținută la 22 Mai v. 1894.

Comitetul parochial.

Cu consensul protopresv. tractual: Dr. TR. PUTICIU, m. p. ca inspector de școle.

—□—

Pentru distribuirea alor două, eventual trei stipendii de câte 200 fl. din fundațiunea „Elena Ghiba-Birta,“ se escrie concurs până în 20 August a. c. vechiu.

În sensul testamentului, la acest stipendiu au dreptul a recurge numai tineri cari studiază cu succes bun la vre-o școlă publică și sunt de religiunea gr. or. și de naționalitate română séu grécă, din comitatele: Arad, Bihor, Bichiș și Cianad, și ai căror părinți n'ar fi în stare a-i susținé la ștudii.

Rudeniile fericitei fundătore vor avea preferință.

Recurenții au a-și înainta petițiunile lor, subscrisului comitet, provédute cu recerutele dovedi, până la terminul mai sus arêtat.

Arad, 20 Iuliu v. 1894.

Comitetul fundațiunii.

—□—

Pe stațiunea învățătorească dela școla gr. or. din comuna Voivođi, inspectoratul Orădii-mari se escrie concurs cu termin de alegere pe 1/13 Septemvre a. c.

Emolumintele sunt :

În bani gata 300 fl. afară de acestea, cortel în natură și venitele cantoralii.

Să observă că pentru dotațiunea de sus alegândul învățătoriu are să împlinescă și afacerile cantoralii.

Recursele ajustate conform prescrișelor stat. org. și §-lui 6 art. XVIII. din 1873, adresate comitetului parochial din Voivođi, să se trimită subscrisului în Oradea-mare, până inclusive 26 August v. c., având recurenții în vre-o Duminecă ori sârbătore a să presenta în biserica din loc, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu : TOMA PACALA, m. p. protopresv. și inspect. școl.

—□—

Pe stațiunea învățătorască dela școla gr. or. din comunele **Mihelou—Vale-mare**, inspectoratul Tinței, să escrie concurs cu termin de alegere pe **26 August (7 Septemvre) a. c.**

Emolumintele sunt :

În bani gata 300 fl. și anume dela **Vale-mare**, 116 fl., dela **Mihelou** 184 fl., afară de aceste cortel în natură și venitele cantoralii aprópe la 60 fl.

Recursele ajustate conform prescrișelor stat. org. și §-lui 6 art. XVIII. din 1873, adresate comitetului parochial din Mihelou—Vale-mare, să se trimită subscrisului în Oradea-mare, până inclusive 22 August v. având recurenții în vre-o Duminecă ori sârbătore a să presenta în biserica din loc, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu : TOMA PACALA, m. p. protopresv. și inspector școl.

—□—

Pe stațiunea învățătorască dela școla gr. or. din comuna **Paușia**, inspectoratul Orădii-mari să escrie concurs cu termin de alegere pe **25 August (6 Septemvre) a. c.**

Emolumintele sunt :

1) În bani gata 120 fl ; 2) Venitul din pământul învățătoresc 110 fl ; 3) Grâu 11½ cubule în bani 56 fl 50 cr ; 4) Stólele cantorale 20 fl ; 5) Pentru conferință și scripturistică 7 fl. — De tot 313 fl 50 cr.

Recursele ajustate conform prescrișelor stat. Org. și §-lui 6 art. XVIII. din 1873 adresate comitetului parochial din Paușia, să se trimită subscrisului în Oradea-mare, până inclusive 20 August v., având recurenții în vre-o Duminecă ori sârbătore, a să presenta în biserica din loc, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu : TOMA PACALA, m. p. protopresv. și inspect. școl.

—□—

Pentru ocuparea stațiunii de învățătorie în comuna **Pilul-mare**, în inspectoratul Chișineului, prin acesta să escrie concurs cu termin de alegere pe **4/16 Septemvre a. c.** pre lângă următorele emoluminte :

1) Salar anual în bani gata 300 fl. v. a. ; 2) 2 stângeni de lemne pentru învățătorie ; 3) 4 floreni pentru scripturistică ; 4) 10 floreni pentru conferințe ; 5) Cuartir liber și grădină.

Recurentele să aviséză, ca în terminul indicat să se presinte la biserica din Pilul-mare, spre a-și arăta desteritatea în cântare.

Să observă că alegânda numai după un an de proba — dacă va arăta progres cu elevele — să va propune Ven. Consistoriu spre aprobare.

Dat din ședința comitetului parochial din Pilul-mare, ținută la 20 Iuliu 1894.

Georgiu Petrovicu, m. p. Ștefan Leucuța, m. p.
preș. com. par. not. com.

În conțelegere cu mine : IOSIF BEȘAN, m. p. inșp. școl.

—□—

Să escrie concurs pentru postul învățătoresc la școla confesionala gr. or. Sârbo-română din comitatul Timiș din comuna (F. Aranyag) **Herniacova**, cu începutul anului școlariu 1894/5.

1. Postul de învățătoriu cu salariu de 150 frt v. a. 24 cubule de grâu, 24 cubule de cucuruz, 6 stângeni de lemne din care se încălzește și sala de învățământ, 4 lanțuri de livada pre care învățătoriu plățeșce porția anuală.

2. Învățătoriu e îndătorat în biserică și sîrbeșce și românește a cânta Reflectanții să-și trimită suplicele înstruate cu tóte documentele prescise de lege și special cu diploma de cualificațiune până în **15/27 August a. c.**

3. Doritorii de a ocupa acest post, au a trimite testimoniile recerute și cel din limba maghiară la jos subscrisul președinte.

Herniacova, (T. Aranyag) la 15 Iuliu (comitatul Temes p. u. T. Rékás,) 1894.

Nicolae Radin, m. p.

președintele comitetului

—□—

Să escrie concurs pentru parochia de clasa a III-a, din comuna **Calacea**, protopresviteratul Beliu, cu terminul de alegere **14/26 August a. c.**

Dotațiunea stă :

a) intravilanul parochial de 879 st. cu locuință ; b) pământ estravilan arătoriu și de fânaț de 18 holde și 988□ catast. ; c) este în prospect un intravilan de sub Nr. 84. de 1 holdă 800□ catast. ca adaus la dotațiune. d) Usufructul din mormintele vechi de 1117□ ; e) birul preoțesc câte ½ măsură de bucate dela 190 de numere de case, cari fac 25 chubule ; f) stolele îndatinate ; g) dela 190 de căși ½ și de lucru cu palma, — pentru care credincioșii deosebi, pot solvi câte 20 cr., pentru ½ și de lucru, dotațiunea întrégă face 428 fl.

Recurenții la acesta parochiă să-și insinue suplicele ajustate cu documentele necesarie și adresate către comitetul parochial, la protopresviterul tractual în Ökrös, și pot a să înfățișa inaintea alegătorilor, pentru a cânta respective celebra și a cuvânta, observându-se însă §. 18, din regulamentul pentru parochii.

Calacea, 9/21 Iuliu 1894.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu prot. tractual : PETRU SUCIU, m. p.

—□—

Conform coelusului V. Consistoriu gr. or. din Oradea-mare, de dtul 27 Iun. a. c. Nr. 776. sistemisându-se un post de capelan lângă veteranul paroch **Nicolaucucu**, din **Ghighișeni** cu filiele **Căcăceni** și **P-Zavoeni**, pentru deplinirea acestui post capelanal, să escrie concurs cu termin de alegere pe **15/27 August a. c.**

Dotațiunea constă :

a) din parochia matre **Ghighișeni** 10 jugere de pământ cu venit 120 fl., stolele usuuate după calcul mijlociu 180 fl., venitul cimiteriului nou 10 fl. ; b) din filia **Căcăceni** bir preoțesc 3 cub. per 5 fl. : 15 fl., c) dela **P-Zavoeni** bir 8 cubule per 5 fl. : 40 fl.,

ștolele îndatinate 40 fl. din cimiteriu 5 fl., de tot 410 fl., din care venit jumătate compete capelanului.

Pentru cuartirul capelanului se va îngriji parochul.

Recurenții vor avea și trimitte petițiunile sale adjustate cu documintele recerute până la terminul indicat la subscrisul.

Beiuș, 14 Iuliu 1894.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu : VASILIU PAPP, m. p. prot. Vașcoului.

—□—

Să escrie concurs pentru ocuparea postului de învățător la școala confesională gr. or. română din opidul Pâncota, cu termin de alegere pe **21 August (2 Septembrie) a. c.**

Emolumintele : 300 fl. v. a., cuartir liber și grădină, 10 fl. pentru curătorie, pentru scripturistică și conferință se va îngriji comuna bisericăscă, apoi trei orgii de lemne pentru încălzirea numai a salei de învățământ.

Dela reflectanți se pretinde ca recursul înștruat conform prescrișelor legale și adresate comitetului parochial din Pâncota, să se trimită P. O. Domn protopresviter și inspector școlariu Georgiu Popoviciu în Șiria (Világos.)

Pâncota, din șed. comit. par. ținut la 15/27 Iunie 1894.

Filip Leuca, m. p.

Ioan Binchiciu, m. p.

președinte.

not.

În conțelegere cu : GEORGIU POPOVICIU, m. p. protopresviter și inspector școlar.

—□—

Pe baza deciziei comitetului paroch. rom. gr. ort. din Igrîș, adusă în ședința dto 1/13 Iulie a. c., să escrie concurs pentru îndeplinirea definitivă a postului de învățător la școala de fete rom. gr. or. din Igrîș, (Egres) cottul Torontal, inspectoratul Banat-Comloș, cu termin de alegere **7/19 August a. c.**

Emolumentele împreunate cu acest post sunt : 1) 200 fl. în bani gata, solviți în rate lunare anticipando ; 2) 33 chible grâu ; 3) 50 fl. v. a. pentru cuartir până va potă capeta cuartir în natură ; 4) Pentru conferință și scripturistică anualmente 10 fl.

Doritorile de a ocupa acest post, sunt potite în terminul susindicat, a-și trimitte petițiunile la adresa P. On. D. protopresviter Paul Miulescu, în Nagy-Komlós, înștruite conform legii, provădute și cu atestat de moralitate și conduită dela comitetul paroch., și inspectorul școlar, unde se va fi aflat până acuma — având a se presenta până la alegere și în persoană, spre a se face cunoscută poporului.

Igrîș, 6/18 Iuliu 1894.

Gavrila Cionca, m. p.

Petru Arsiciu, m. p.

președinte.

not. com par.

În conțelegere cu mine : PAUL MIULESCU, m. p. protop. și inspector de școle.

—□—

Pe stațiunea învățătorăscă dela școala gr. or. din comuna Jaca (Zsáka), inspectoratul Orădii-mari să escrie concurs cu termin de alegere pe **28 August (9 Septembrie) a. c.**

Emolumentele sunt :

1) În bani numărar, solvinți în rate 3 lunare anticipative 150 fl., 2) În rescumpărarea pământului învățătoresc $\frac{1}{4}$ sessie și competiția de pășunat 120 fl. 3) $16\frac{1}{2}$ cubule grâu de pâne à 5 fl. : 82 fl. 50 cr., 4) Pentru recuisite de scris 1 fl., de tot 353 fl. 50 cr.

Afară de acestea va avea învățătorul alegând în edificiu nou școlariu locuință cu 3 chilii, culină, camară, pivniță precum și grădină de legume. Apoi învățătorul

deodată fiind și cantor ca atare potă conta la un venit anual de 40 fl.

Să notăză că alegândul învățătoriu numai după un an de probă se va recomănda Ven. Consistoriu spre aprobare, dacă va dovedi purtare morală bună și sporiu satisfăcătoriu în școlă.

Recursele ajustate conform prescrișelor stat. org. și §-lui 6 art. XVIII. din 1873, adresate comitetului parochial din Jaca (Zsáka), să se trimită subscrisul în Oradea-mare până inclusive în 24 August (5 Septembrie), având recurenții în vre-o Duminecă ori sârbătoare a se presenta în biserica din loc, spre a-și arăta desteritatea în cântere și tipicul bisericăsc.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu : TOMA PACALA, m. p. protopresviter și inspect. școl

—□—

Pe stațiunea învățătorăscă dela școala gr. or. din comuna O-Homorog, inspectoratul Tincei, să escrie concurs cu termin de alegere pe **24 August (5 Septembrie) a. c.**

Emolumintele sunt :

1. În bani numărar 146 fl. ; 2. 14 cubule de grâu à 7 fl. : 98 fl. ; 3. 8 cubule cucuruz à 5 fl. : 40 fl. ; 4) 7 jughere de pământ arătoriu 70 fl. ; de tot 354 fl.

Afară de aceste alegândul învățătoriu va avea cortel în natură, precum și din venitele cantorale 40 fl.

Recursele ajustate conform prescrișelor stat. org. și §-lui 6 art. XVIII din 1873, adresate comitetului parochial din O-Homorog, să se trimită subscrisul în Oradea-mare până inclusive 20 August v., având recurenții în vre-o Duminecă ori sârbătoare a se presenta în biserica din loc, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipicul bisericăsc.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu : TOMA PACALA, m. p. protopresv. adm. și inspect. școl.

—□—

Pentru îndeplinirea definitivă a postului învățătoresc vacantă dela școlă conf. rom. gr. din comuna bis. Capolnaș, classa a II-a, să escrie concurs cu termin de alegere pe **14/26 August a. c.**

Pe lângă următoare emoluminte :

1) Cortel liber cu intravilanul școlăi. 2) Lemne pentru învățătoriu și încălzitul salei de învățământ 36 metri. 3) În bani 357 fl. 50 cr. v. a. 4) Pentru conferințele învățătoresci 10 fl. v. a. 5) Pentru scripturistică 5 fl. v. a.

Recurenți vor avea ca să producă la recursesle lor, testimoniu de pedagogie, de cvalificațiune din limba magiară, și atestat de moralitate și servițiul de până aci, cari recourse adresându-le comitetului parochial, să le subșternă insp. de școle Demetriu Marcu în Birkis per Soborșin, și până la ziua de alegere să se presenteze în careva ziua de Duminecă ori sârbătoare la șanta biserica, pentru a-și arăta desteritatea în cânt și tipic, fiind-că alesul învățător va fi totodată și cantor la biserica fără alta remunerațiune.

Cei cu cunoscință în compunerea și conducerea de corul vocal pe note, și cu cvalificațiunile de mai sus, vor fi preferiți la candidare.

Capolnaș, la 4 Iuliu 1894.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu : DEMETRIU MARCU, m. p. insp. cerc. de școle.

—□—